

Hoesten

Hoesten bij honden, een Ziektesymptoom?

Hoesten wordt door vele honden- bezitters gezien als een directe uiting van pijn en ongemak. Als een hond vaak en heftig hoest is dit voor de eigenaar erg verontrustend. Daarom is het een belangrijke reden om een bezoek aan de dierenarts te brengen.

In dit artikel zal ingegaan worden op wat hoesten nu eigenlijk is. Enkele oorzaken van hoesten bij honden worden als voorbeeld besproken en er zal kort ingegaan worden op de behandelingen die kunnen worden ingesteld.

Hoesten als beschermingsmechanisme

Naast trilhaar cellen in de luchtpijp die slijm uit de luchtwegen richting keel verplaatsen, zorgt hoesten voor het uit de luchtwegen verwijderen van allerlei ongewenste stoffen, zoals slijm, pus, ingeademde stofdeeltjes en rook. Deze twee mechanismen zijn dus erg belangrijk voor de normale bescherming van de luchtwegen en longen. In de keel en de luchtpijp en haar vertakkingen zijn verschillende soorten "receptoren" aanwezig. Deze receptoren kunnen geprikkeld worden door chemicaliën (rook, ammoniak), mechanische prikkels (stofdeeltjes, slijm) en vormveranderingen van de longen. De geprikkelde receptoren activeren het hoestmechanisme.

Om de hoest op te wekken ademt de hond diep in. Bij het uit ademen van deze lucht wordt de keel dicht gehouden. Hierdoor wordt een hoge druk opgebouwd in de borstholte en de luchtwegen. Na plotseling openen van de keel wordt de adem met veel kracht uit de longen gestoten en sleept zo allerlei losse deeltjes uit de luchtwegen mee. Bij dit uitstoten van lucht wordt het hoestgeluid geproduceerd. Hoewel dit principe bij iedere hoest hetzelfde is kunnen er toch verschillende typen hoest onderscheiden worden. De verschillende vormen van hoest kunnen zich onderscheiden op grond van frequentie, duur en moment van optreden.

Daarnaast kan het geluid van de hoest omschreven worden. Zo wordt onderscheid gemaakt in een harde hoest, of een zachte hoest. Bij een productieve hoest wordt slijm opgehoest maar daarna vaak doorgeslikt. Productief wil daarom niet altijd zeggen dat de hond de slijm uitspuugt op de grond. Het is niet altijd even eenvoudig om vast te stellen of een hond werkelijk hoest.

Een hoest kan gepaard gaan met kokhalzen en het opgeven van slijm waardoor het op braken lijkt. Daarnaast kan een hoestaanval zo heftig zijn dat de hoestbui tot echt braken aanleiding geeft waarbij dan maaginhoud opgegeven wordt. Met behulp van een nauwkeurige omschrijving kan een idee gekregen worden over een achterliggende oorzaak van de hoest. Bij de bespreking van de voorbeelden zal de in het algemeen vast te stellen bijbehorende hoest omschreven worden. Hoesten is geen ziekte maar een symptoom van een onderliggende aandoening. De aandacht zal zich dus vooral hier op moeten richten. De aandoeningen die een hoest kunnen opwekken kunnen in twee groepen ingedeeld worden. Hierbij gaat het om aandoeningen van het hart en ziekten van de longen en luchtwegen.

Het hart

De hoest bij hartaandoeningen treedt, vooral in het begin van het ziekteproces, voornamelijk op in rust ['s nachts en 's morgens]. Het is een harde droge hoest waarvan menigeen 's nachts wakker wordt. De hond kan benauwd zijn en het uithoudingsvermogen is vaak afgenomen. In een verder gevorderd stadium van de ziekte hoest de hond de gehele dag en kan de hoest vochtig en zacht worden. In ernstige gevallen kan bloederig schuim opgehoest worden. Hoewel er vele verschillende ziekten van het hart bestaan zijn de oorzaken die leiden tot een hoestprikkel voornamelijk gebaseerd op twee principes.

Als er hoesten optreedt bij hartziekten is de pompfunctie van het hart zodanig verslechterd dat het bloed niet meer optimaal wordt rondgepompt. Bij een aantal aandoeningen leidt dit tot het ophopen van vocht in de longen, ook wel longoedeem genoemd. Dit longoedeem veroorzaakt prikkeling van de receptoren en leidt daartoe tot hoesten. Een verslechterende werking van het hart kan er toe leiden dat als compensatiemechanisme er vergroting van het hart optreedt. Door druk van dit grote hart op de luchtpijp en zijn vertakkingen kan ook een hoestprikkel opgewekt worden.

Behandeling

Deze is gericht op het behandelen van de hartaandoening . Is deze namelijk onder controle te krijgen dan zal het longoedeem verdwijnen en het hoesten stoppen. Met medicatie kan ook geprobeerd worden de grootte van het hart te verminderen maar deze chronische aanpassing is nooit volledig reversibel en daarmee is dus deze hoestprikkel niet altijd op te lossen.

De longen en luchtwegen.

In tegenstelling tot hartaandoeningen, leiden ziekten van de longen en luchtwegen vooral tot hoesten tijdens inspanningen en opwinding. Afhankelijk van onder meer de locatie van de aandoening in de luchtwegen kunnen verschillende typen hoest onderscheiden worden. Hieronder volgen enkele voorbeelden van het grote scala aan mogelijkheden die een hoest kunnen opwekken.

Kennelhoest.

Kennelhoest is een zeer besmettelijke aandoening van de voorste luchtwegen, keel, luchtpijp en zijn vertakkingen. De aandoening verspreidt zich vooral snel als honden bij elkaar komen. Zoals tijdens cursussen, in kennels en pensions. Bij kennelhoest is er sprake van een droge, harde kuch die kan leiden tot kokhalzen en zelfs braken en die optreedt na blaffen, drinken of opwinding. De honden zijn algemeen niet ziek, indien geen complicaties optreden. Een hond met kennelhoest kan één tot meerdere weken blijven hoesten. Na het doormaken van een infectie heeft de hond gedurende 6 tot 12 maanden een weerstand opgebouwd tegen een nieuwe infectie.

Tracheacollaps

Bij deze aandoening treedt er bij het uitademen een vernauwing op van de luchtpijp omdat de bovenwand door irritatie verdikt is en naar binnen wordt gezogen door de uitgeademde lucht. Deze aandoening treedt op bij dwergrassen en bij honden die om andere redenen al langer hoestklachten hebben en/of benauwd zijn. De vernauwing van de luchtpijp veroorzaakt vooral bij opwinding een droog toeterend geluid. Het is een lastige aandoening omdat genezing ervan vrijwel onmogelijk is. Uitzaaing van een kwaadaardig gezwel. Omdat het bloedvatstelsel in de longen zeer fijn vertakt is werkt dit als een soort zeef. Weefsel dat via de bloedbaan afkomstig is van een gezwel [=tumor] elders in het lichaam, kan dit vaatbed vastlopen en uitgroeien tot een nieuw gezwel. Deze uitzaaiingen [=metafasen] leiden niet altijd tot hoesten. Dit is afhankelijk van de grootte en de plaats in de longen. Als er wel hoesten optreedt is dit een droge hoest die vooral optreedt tijdens activiteit.

Behandeling

Natuurlijk heeft iedere aandoening zijn eigen behandeling nodig. Een bezoek aan uw dierenarts en aanvullend onderzoek is vaak nodig om een gerichte behandeling in te kunnen stellen. Er gelden echter toch enkele belangrijke algemene regels met betrekking tot hoesten. Het belangrijkste antihoestmiddel is water. Droge slijmvliezen zijn namelijk een belangrijke oorzaak van hoesten en voldoende wateropname houdt de slijmvliezen vochtig. Vaak is het nodig een hoestende hond extra water te geven omdat tijdens de ziekteperiode sprake is van verminderde wateropname. Dit extra water kan bijvoorbeeld met een spuitje in de bek ingegeven worden. Als de hond ernstig ziek is, is een infuus soms nodig om uitdroging te voorkomen. Ook de werking van veel hoest siropen is gebaseerd op middelen die de vochtproductie van slijmvliezen in de luchtwegen stimuleren. Vooral bij luchtwegaandoeningen treedt het hoesten vaak op bij inspanning of opwinding.

Het kan nodig zijn om honden tijdens de acute fase rustig te houden met behulp van kalmerende middelen om het hoesten te beperken. Het vrijwel volledig uitschakelen van hoesten met onderdrukkende middelen is onverstandig en kan gevaarlijk zijn. Bij een productieve hoest en een hoest van voorbijgaande aard mag en hoeft de hoest niet onderdrukt te worden. Alleen bij evident ernstige, niet productieve hoesten, waarbij de hond veel pijn en ongemak ondervindt, kan overwogen worden de hoest te onderdrukken.

Het is echter belangrijk te onthouden dat de hoest een belangrijk mechanisme is dat de longen en luchtwegen beschermt tegen het ongewenst aanwezig zijn en binnen dringen van verschillende stoffen, juist tijdens ziekte.

© hondenpage.com